

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tora nevi'im u-ketuvim

Leusden, Johannes

Amstelodami, 1667

Liber Threnorum, Hebraice [...]

urn:nbn:de:hbz:466:1-39406

אֶת־שִׁבְתְּךָ כִּי כָל־תָּךְ אֲשֶׁר־אַהַבְתָּךְ יָלַדְתוּ אֲשֶׁר־הֵיאֵ
 טוֹבָה לָךְ מִשֶּׁבַע־בָּנִים : וְתִקַּח נַעֲמִי אֶת־הַיֶּלֶד ¹⁶
 וְתִשְׁתְּהוּ בְּחִיקָהּ וְתִהְיֶה לוֹ לְאִמָּנָת : וְתִקְרָאנָהּ לוֹ ¹⁷
 הַשְּׂכֵנֹת שֵׁם לְאִמֵּר יֶלֶד־בֶּן לְנַעֲמִי וְתִקְרָאנָה שְׁמוֹ
 עוֹבֵד הוּא אֲבִי־יֵשׁוּ אֲבִי־דָוִד : וְאֵלֶּה תוֹלְדוֹת פְּרִץ פְּרִץ ¹⁸
 הוֹלִיד אֶת־חֲצֹרֹן : וְחֲצֹרֹן הוֹלִיד אֶת־רֵם וְרֵם הוֹלִיד ¹⁹
 אֶת־עַמִּינָדָב : וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחֲשׁוֹן וְנַחֲשׁוֹן הוֹלִיד כֹּ
 אֶת־שְׁלֹמֹה : וְשְׁלֹמֹן הוֹלִיד אֶת־בְּעֻזָּה וְבְעֻזָּה הוֹלִיד אֶת־ ²¹
 עוֹבֵד : וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יֵשׁוּ וְיֵשׁוּ הוֹלִיד אֶת־דָּוִד : ²²

סכום מסוקי דספר רוח שמונים וחמשה - וסימנו סורה שבה פה פלגי אלמני - וחציו
 ותאמר רוח המואביה גם כי אסר אלי :

LIBER THRENORUM,
 HEBRAICE אִיכָה
 CAPUT I. א

אִיכָה ^א יֹשְׁבֵי בְּדָר הָעִיר רַבְתִּי עִם הַיְתָרָה
 כְּאַלְמָנָה רַבְתִּי בְּגוֹיִם שָׂרְתִי בְּמִדְיָנוֹת
 בָּכוּ תִבְכֶּה בְּלֵילָה וּדְמַעְתָּה עַל־לִחְיָה ²
 אֵין־לָהּ מִנְחָם מִכָּל־אַהֲבִיָּה כִּלְדַעְיָה בְּנִדְרוֹ בָּהּ הָיוּ לָהּ
 לְאִיכִים : גַּלְתִּיהָ יְהוּרָה מֵעֵנִי וּמִרַב־עֲבָדָה הִיא יֹשְׁבָה ³
 בְּגוֹיִם לֹא מִצָּאָה מְנוּחַ כָּל־רֹדְפֶיהָ הַשִּׁגוּרָה בֵּין
 הַמְּצָרִים : דְּרָכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי בָּאִי מוֹעֵד־כָּל־ ⁴
 שַׁעֲרֶיהָ שׁוֹמְמִין כִּהְנִיָּה נְאֻנְחִים בְּתוֹלְתֶיהָ נוֹגֹרֹת וְהִיא
 מִרְלָה : הָיוּ צְרִיָּה לְרֹאשׁ אִיבִיָּה שְׁלוֹ כִּי־יְהוּה הוֹנֶה עַל־הָ
 רִב־פְּשַׁעִיהָ עוֹלְלִיָּה הִלְכוּ שְׁבִי לְפָנַי צָר : וַיֵּצֵא מִן־בֵּית־ ⁶ מִכַּח־ק'
 צִיּוֹן כָּל־הַדָּרָה הָיוּ שְׂרִיָּה כְּאֵילִים לֹא־מִצָּאוּ מְרַעַח
 וַיִּלְכוּ בְּלֹא־כַח לְפָנַי רוֹדְף : זָכַרְתִּי יְרוּשָׁלַם יְמֵי עֲנִיָּה ⁷
 וּמְרוֹדֶיהָ כָּל־מַחְמָדֶיהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִימֵי קֹדֶם בְּנִפְלַעְמָה
 כִּד

Deplorat
 vastitatem
 & desola-
 tionem
 Hierosoly-
 ma. oratio-
 ne impi-
 mis pathe-
 tica &
 affectibus
 plena.

ביד צרו ואין עוזר לה ראוה צרים שחקו על משבתה :
 8 חטא חטאה ירושלם על כן לגידה היתה כל מכבדיה
 הזילורה כי ראו ערותה גם היא נאנחה ותשב אחור :
 9 טמאתה בשוליה לא זכרה אחריה ותרד פלאים אין
 ימנחם לה ראה יהוה את עניי כי הגדיל אויב : ידו פרש
 צר על כל מחמדיה כי ראתה גוים באו מקדשה אשר
 11 צויתה לא יבאו בקהל לך : כל עמה נאנחים
 מבקשים לחם נתנו מחמדיהם באכל לה שייב נפש יתיר
 12 ראה יהוה והביטה כי הייתי זוללה : ווא אליכם ^{ל ועירא}
 כל עברי דרך הביטו וראו אם יש מכאוב כמכאבי
 13 אשר עולל לי אשר הונה יהוה ביום חרון אפו : מפרוס
 שלח אש בעצמתי וירדנה פרש רשת לרגלי השיבני
 14 אחור נתנני שוממה כל היום דוה : נשקד על פשעי
 בידו ישתדגו עלו על צוארי הכשיל כחי נתנני אדני
 15 בידו לא אוכל קום : סלה כל אפירי אדני בקרבי
 קרא עלי מועד לשבר בחורי גרת דרה אדני לבחולת
 16 בת יהודה : על אלה אני בוכיה עיני עיני ירדה מים
 כי רחק ממני מנחם משיב נפשי היו בני שוממים כי
 17 גבר אויב : פרשה ציון בדיה אין מנחם לה צוה יהוה
 לעקב סביבו צרו היתה ירושלם לנדרה ביניהם :
 18 צדיק הוא יהוה כי פיהו מריתי שמעו נא כל ^{העמים קרי} עמים
 19 וראו מכאבי בתולתי ובחורי הלכו בשבי : קראתי
 למאהבי המרה רמוני כהני וקני בעיר גועו כי בקשו
 כ אכל למו וישבו את נפשם : ראה יהוה כי צר לי
 מעי חמרמרו נהפך לבי בקרבי כי מרו מריתי מחוץ
 21 שפלה חרב בבית כמות : שמעו כי נאנחה אני אין
 מנחם לי כל איבי שמעו רעתי ששו כי אתה
 22 עשית הבארת יום קראת ויהיו כמני : תבא כל
 רעתם

רעתם לפניך ועולל למו כאשר עוללת לי על כל פשעי כי רבות אנהתי ולבי דווי

איכה יעוב באפוי אדני את ציון השליך **א**

Cap. II. Altero alphabeto planctum suum persequitur, & praesentem casum comparatione pristini stat ut exaggerat.

משמים ארץ הפארת ישראל ולא זכר

הדום רגליו ביום אפוי: בלע אדני לא חמל **ב** ולא ק'

את כל נאות יעקב הרס בעברתו מבצרי בת יהודה

הגיע לארץ חלל ממלכה ושריה: גרע בחרו אף כל **ג**

קרן ישראל השיב אחור ימינו מפני אויבו בער כי עקב

כאשר להבה אכלה סביב: דרך קשתו כאויב נצב **ד**

ימינו כצרו ויהרג כל מחמדי עין באהל בת ציון שפך

באש חמתו: היה אדני כאויב בלע ישראל בלע כל ה

ארמנותיה שחת מבצרו וירב בבת יהודה תאניה

ואניה: ויחמס כגן שכו שחת מערו שכח יהוה **ה**

בציון מועד ושבת וינאץ בזעם אפוי מלך וכהן: זנח **ו**

אדני מובחו נאמר מקדשו הסגיר ביד אויב חומת

ארמנותיה קול נתנו בבית יהוה ביום מועד: חשב **ז**

יהוה להשחית חומת בת ציון נטה קול לא השיב ידו

מבלע ויאבל חל וחומה יחדו אמללו: טבעו בארץ **ח** זעירא

שעריה אבד ושבר בריחיה מלכה ושריה בגוים אין

תורה נס נביאיה לא מצאו חזון מיהוה: ישבו לארץ י

ידמו זקני בת ציון העלו עפר על ראשם חגרו שקים

הורידו לארץ ראשן בתולת ירושלם: כלו בדמעות **ט**

עיני חמרמרו מעי נשפך לארץ כבדי על שבר ברת

עמי בעטף עולל ויונק ברחבות קריה: לאמתם אמרו **י**

איה דגן ויין בהתעטפם כחלל ברחבות עיר בהשתפך

נפשם אל חיק אמתם: מה אעורך מה אדמה לך **יא** מעיד קרי

הברת ירושלם מה אשוה לך ואנחמך בתולת ברת

ציון כי גדול בים שברך מי ירפא לך: נביאיה חזו לך **יב**

שוא

שכונך ק' שומ' ותפל ולא גלו על עונך להשיב שבתך ויחזו
 טו לך משאורת שוא ומרוחים: ספקו עליך כפים כל-
 עברי דרך שרקו ונעוראשם על ברת ירושלם הזאת
 16 העיר שיאמרו כלילת פי משוש לכל הארץ: פצו
 עליך פיהם כל איביך שרקו ויחרקו שן אמרו בלענו
 17 אך זה היום שקוינחו מצאנו ראינו: עשה יהוה אשר
 כולו קמץ זמס בצע אמרתו אשר צוה מימי קדם הרס ולא חמל
 הא' בסגול
 18 וישמח עליך אויב הרים קרן צריך: צעק לבם אל-
 אדני חומת בת ציון הורדי כנחל רמעה יומס ולילה
 19 אל תתני פוגת לך אל תדם ברת עונך: קומי רני
 בלילה קרי לראש אשמורת שפכי כמים לבך נכח פני
 אדני שאי גליו כפיד על נפש עוללך העטופים
 כ ברעב כראש כל חוצות: ראה יהוה והביטה למי
 עוללת כה אסתאכלנה נשים פרים עללי טפחים
 21 אם יהרג במקדש אדני כהן ונביא: שכבו לארץ
 חוצות נער וזקן בתולתי ובחורי נפלו כחרב הרגת
 22 ביום אפק טבחת לא חמלת: תקרא כיום מועד מגורי
 מסכיב ולא היה ביום אף יהוה פליט ושריד אשר-
 טפחתי ורבותי איבי כלם:

Cap. III.
 Urbis Tem-
 plique exci-
 lium
 lugere per-
 git, atque
 opportuna
 solandis ac
 confirman-
 dis fide-
 lium ani-
 mis inter-
 spergit.

2 אן אני הגבר ראה עני בשבט עברתו: אותי נהג
 3 וילך חשך ולא אור: אך כי ישב יהפך ידו
 ה 4 כל היום: בלה כשרי ועורי שבר עצמותי: בנה
 6 עלי ויקף ראש ותלאה: במחשבים הושיבני כמתי
 8 7 עולם: גדר בערי ולא אצא הכבד נחשתי: גם כי
 9 אועק ואשוע שחם תפלתי: גדר דרכי בגזית נתיבותי
 ית' 11 עוה: דב ארב הוא לי אר'ה במסתרים: דרכי סודר
 12 ויפ'שחני שמני שומם: דרך קשתו ויציבני כמטרא
 14 לחץ: הביא בכלית בני אשפתו: הייתי שחק לכל-

עמי נגינתם כל היום: השביעני במרורים הרוני לענה: טו
 ויגרם בחצין שני הכפישני באפר: ותזנח משלום נפשי 16 17
 נשיתי טובה: ואמר אבד נצחתי ותחלתי מיהוה: זכר 18 19
 נפשי עניי ומרודי לענה וראש: זכור תזכור ותשיח עלי כ
 נפשי: זאת אשיב אל לבי על כן אוחיל: חסדי יהוה 21 22
 כי לא תמנו כי לא כלו רחמו: חדשים לבקרים רבה 23
 אמונתך: חלקי יהוה אמרה נפשי על כן אוחיל לו: 24
 טוב יהוה לקונו לנפש תדרשנו: טוב ויחיל ודומם כה 26
 לתשועת יהוה: טוב לגבר כישא על בנעוריו: ישב 27 28
 בדר וידם כינטל עליו: יתן בעפר פיהו או ליש תקוה: 29
 יתן למכהו לחי ישבע בחרפה: כי לא יזנח לעולם ל 31
 אדני: כי אסהווגה ורחם כרכ חסדו: כי לא ענה 32 33
 מלבו ויגה בני אש: לדכא תחרת רגליו כל אסירי 34
 ארץ: להטות משפט גבר נגד פני עליון: לעות אדם לה 36
 בריבו אדני לא ראה: מי זה אמרותי אדני לא צוה: 37
 מפני עליון לא תצא הרעות והטוב: מה יתאונן אדם 38 39
 חי גבר על חטאו: נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה מ
 ער יהוה: נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים: נחנו 41 42
 פשענו ומרינו אתה לא סלחת: סכותה באף ותדרדפנו 43
 הרגת לא חמלת: סכתה בענן לך מעבור תפלה: 44
 סחי ומאוס תשימנו בקרב העמים: פצו עלינו פיהם מה 46
 כל איבנו: פחד ופחדת היה לנו השאת והשבר: 47
 פלגי מים תדר עיני על שבר בתעמי: עיני נגרה וולא 48 49
 תרמה מאין הפגות: עדי שקיף וירא יהוה משמים: ג
 עיני עוללה לנפשי מכל בנות עירי: צוד צדוני כצפור 51 52
 איבי חנם: צמתו בבור חי וידראבן כי: צפור מים על 53 54
 ראשי אמרתי נגזרתי: קראתי שמך יהוה מבור נה
 תחתיות: קולי שמעתי אל תעלם אזנך לרוחתי 56
 לשועתי

57 58 לְשׁוֹעֲתִי : קִרְבַּת בְּיוֹם אֶקְרָאךָ אִמְרַת אֶל־תִּירָא : רִבַּת
 59 אֲדֹנָי רִבִּי נַפְשִׁי נֹאֲלַת חַי : רֵאִיתָהּ יְהוָה עֹתֹתַי שִׁפְטָהּ
 ס מִשִּׁפְטֵי : רֵאִיתָהּ כָּל־נִקְמַתָם כָּל־מַחְשַׁבְתָם לִי :
 61 62 שָׁמַעַת חֲרַפְתָם יְהוָה כָּל־מַחְשַׁבְתָם עָלַי : שִׁפְטֵי־קִמִּי
 63 וְהַגִּינוּם עָלַי כָּל־הַיּוֹם : שִׁבְתָם וְקִיַּמְתָם הַבִּיטָה אֲנִי
 64 מִגְּיֹנְתָם : תִּשָּׁב לָהֶם גְּמוּל יְהוָה כַּמַּעֲשֵׂה יְדֵיהֶם :
 66 סֵה תִתֵּן לָהֶם מִגְּנֹת־לֵב תֹּאֲלַתְךָ לָהֶם : תִּרְדֹּף בְּאֶפֶס
 וְתִשְׁמִידֵם מִתַּחַת שָׁמַיִם יְהוָה :

Cap. IV.
 Calamitates
 populi
 singulatim
 enarrat, at-
 que tristem
 temporum
 istorum
 faciem ve-
 luti ob oculo
 s exponit:
 denique
 Zionem
 consolatur.

א ד איכר יועם זהב ישנא הכתם הטוב תשתפכנה
 2 אֲכַנִּי־קָדַשׁ בְּרֹאשׁ כָּל־חֻצוֹת : בְּנֵי צִיּוֹן
 הַיְקָרִים הַמְּסֻלָּאִים בְּפִי אִיכָרָה נָחֲשׁוּ לִנְבִל־חֲרָשׁ
 3 מַעֲשֵׂה יְדֵי יוֹצֵר : גַּם־תִּנְיִן חֲלָצוּ שׁוֹר הַנִּיקָו
 4 גִּזְרֵיהֶן בַּת־עַמִּי לֹא־כֹזֵר בִּי עֵינַיִם בְּמִדְבָר
 5 דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק אֶל־חֶבְרוֹ בְּצִמָּה עוֹלָלִים שָׁאֲלוּ
 6 הַלֶּחֶם פָּרַשׁ אֵין לָהֶם : הַאֲכָלִים לְמַעֲרָנַיִם
 7 נִשְׁמוּ בְּחֻצוֹת הָאֲמֻנִים עָלַי תוֹלַע חִבְקוֹ אֲשַׁפְּתוֹת :
 8 וַיִּגְדַּל עֵוֹן בַּת־עַמִּי מִחֲטָאת סָדָם הַהַפּוּכָה כַּמִּוֲדָע
 9 וְלֹא־חֲלוּ בְּהַיְדִים : זָכוּ גִזְרֵיהֶם מִשְׁלַג צָחוּ מִחֶלֶב אֲדָמוֹ
 10 עֵצִים מִפְּנִינִים סָפִיר גִּזְרֵתָם : חֲשַׁד מִשְׁחֹר תֹּאֲרָם לֹא
 11 נִכְרוּ בְּחֻצוֹת צַפֵּר עוֹרָם עַל־עֲצָמַיִם כִּשֵׁה כַּעֵץ :
 12 טוֹבִים הָיוּ חֲלָלֵי־חֶרֶב מִחֲלָלֵי רַעַב שֶׁהֵם יוֹכְזוּ מַדְקָרִים בְּטַעֲמֵם
 13 מִתְּנוּבוֹת שָׂדֵי : יְדֵי נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת בְּשִׁלּוֹן לִדְרֵיהֶן הָיוּ
 14 לְכָרוֹת לָמוֹ בְּשֹׁבֵר בַּת־עַמִּי : כִּלָּה יְהוָה אֶת־חַמְתּוֹ
 15 שִׁפְךָ חֲרוֹן אַפּוֹ וַיִּצַּת אֶשׁ בְּצִיּוֹן וְתֹאכַל יְסֻדְתִּיהָ : לֹא
 16 קִי הָאֲמִינוּ מִלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־יֹשְׁבֵי תְּבֵלָה כִּי־בָא צָר וְאוֹיֵב
 17 בְּשַׁעַר יְרוּשָׁלַם : מִחֲטָאת נְבִיאֶיהָ עוֹנוֹת כַּהֲנִיָּה
 18 הַשֹּׁפְכִים בְּקִרְבָּה דָם צְדִיקִים : נָעוּ עוֹרִים בְּחֻצוֹת
 19 טוֹ נִגְאָלוּ בְּדָם בְּלֹא יוֹכְלוּ יִגְעוּ בְּלִבְשֵׁיהֶם : סוֹרוּ טַמְאָה
 קראו

קראו למו סורו סורו אל תגעו כי נצו גם נעו אמרו
 בגוים לא יוסיפו לגור: פני יהוה חלקם לא יוסיף 16
 להביטם פני כהנים לא נשאו זקנים לא חננו: עוריה 17 עוריה
 תכלינה עינינו אל עזרתנו הכל בצפיתנו צפינו אל
 גוי לא יושיע: צרו צערינו מלכת ברחבתינו קרב 18
 קצנו מלאו ימינו כי בא קצנו: קלים היו רדפינו 19
 מנשרי שמים על ההרים דלקנו במדבר ארבו לנו:
 רוח אפינו משיח יהוה נלכד בשחיתותם אשר אמרו כ
 בצלונחיה בגוים: שיש ושחיתות אדום וישבת 21 יחיה
 בארץ עוין גם עליך תעבר כוס תשכרי ותתערי: תס 22
 עונך בת ציון לא יוסיף להגלותך פקד עונך בת אדום

זכר יהוה ה א

גלה על חטאתיך: זכר יהוה ה א
 מה היה לנו הביט וראה את חרפתנו: נחלתנו 2 הביטה
 נהפכה לזרים בתינו לנכרים: יחומים היינו אין אב 3 ואין קרי
 אמתנו כאלמנות: מימינו בכסף שתינו עצינו במחיר 4
 יבאו: על צוארנו נרדפנו יגענו לא הונח לנו: מצרים ה 6 קמץ
 נתנו יד אשר לשבע לחם: אכתינו חטאו אינם 7 ואינם ק
 אנחנו עונתיהם סבלנו: עבדים משלו בנו פרק אין 8 ואנחנו ק
 מידם: בנפשנו נביא לחמנו מפני חרב המדבר: 9
 עורנו כתנור נכמרו מפני זלעפות רעב: נשים בציון י 11
 ענו בתלת בערי יהודה: שרים בידם נתלו פני זקנים 12
 לא נהדרו: בחורים טחון נשאו ונערים בעץ כשלו: 13
 זקנים משער שכתו בחורים מנגינתם: שבת משוש 14 טו
 לבנו נהפך לאבל מחולנו: נפלה עטרת ראשנו אויב 16
 נא לנו כי חטאנו: על זה היה דוה לפני על אלה 17
 חשכו עינינו: על הר ציון ששמים שועלים הלכו בו: 18
 אתה יהוה לעולם תשב כסאך לדור ודור: למה 19 כ
 לנצח תשכחנו תעזבנו לארך ימים: השיבנו יהוה 21
 אליך

Cap. V.
 Oratio le-
 remia, qua
 in tam
 gravi casu
 apud
 Deum
 conqueri-
 tur, gemit,
 instat, ur-
 get, &
 omni modo
 liberatio-
 nem petit
 ac extor-
 quet.

22 אֵלֶיךָ וְנָשׁוּב׃ חֲדָשִׁים יִבְנֶה כְּקֶדֶם׃ כִּי אִם־מֵאִסְמַתְנֻן וְנִסְכַּח קִרֵּי
קִצְפַּת עֲלֵינוּ עַד־מָאֵד׃

השיבנו יהוה אליך ונשובה חדש ויבנו כקדם : סימן יתקק :
כנוס פסוקו איכה מאה וחמשים וארבעה * וסימנו יסע קר'ים בסמים
וחציו לרכא תחת רגליו :

LIBER ECCLESIASTÆ,
HEBRAICE קהלת
CAPUT I. א

*Omnium
rerum
vanitas
deploratur.*

2 א דְבַרִּי קהלת בן דוד מלך בירושלם : הכל
הבלים אמר קהלת הכל הבלים הכל
3 הכל : מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת
4 השמש : דור הלך ודור בא והארץ לעולם עמדת :
ה זרח השמש ובא השמש ואל מקומו שואף זורח הוא
6 שם : הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב סבב
7 הולך הרוח ועל סביבתיו שב הרוח : כל הנחלים
הלכים אל הים והים איננו מלא אל מקום שהנחלים
8 הלכים שם הם שבים ללכת : כל הדברים יגיעים לא
יוכל איש לדבר לאת שבע עין לראות ולא תמלא
9 אֵזֶן מִשְׁמַע : מה שהיה הוא שיהיה ומה שנעשה הוא
י שיעשה ואין כל חדש תחת השמש : יש דבר שיאמר
ראה זה חדש הוא כבר היה לעלמים אשר היה
11 מלפנינו : אין זכרון לראשנים וגם לאחרנים שיהיו לא
12 יהיה להם זכרון עם שיהיו לאחרנה : אני קהלת הייתי
13 מלך על ישראל בירושלם : ונתתי את לבי לדרוש
ולתור בחכמה על כל אשר נעשה תחת השמים הוא
14 ענין רע נתן אלהים לבני האדם לענות בו : ראיתי את
כל המעשים שנעשו תחת השמש והנה הכל הבל
ורעות